125. številka. V Ljubljani, v petek 2. junija 1922. Leto LV.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda" in „Narodna tiskarna" Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda" Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120·—	celoletno	D 216·—
polletno	60·—	polletno	108·—
3 mesečno	30·—	3 mesečno	54·—
1	10·—	1	18·—

Pri morebitnem povišanju se ima dalješa naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo oziratl.

V smislu § 17. družbenih pravil se sklicuje

občni zbor

delniške družbe

Narodne tiskarne

v petek, 16. junija 1922 ob 17. uri

v uredniške prostore, Knaflova ul. 5.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo upravnega odbora o poslovnem letu 1921 in predložitev letne bilance za dan 31. decembra 1921.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora in podelitev absolutorija.
4. Predlogi upravnega odbora glede razdelitve čistega dobička.
5. Volitev upravnega odbora.
6. Volitev nadzorstvenega odbora.
7. Posamezni nasveti.

Opomba: § 16. družbenih pravil: Kdor hoče na občnem zboru glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred občnim zborom vložiti v družbeno blagajnico.

Upravni odbor

Narodne tiskarne.

KOMUNISTI PREPREČILI PREDAVANJE.

— **Dunaj**, 31. maja. (Izv.) Danes bi moral predavati znani ameriški biblijski raziskovalec Rutherd, toda komunisti so udrli v dvorano, prepevali proletarske himne in preprečili predavanje.

FAŠISTOVSKI IZGREDI V BOLOGNI.

— **Bologna**, 31. maja. (Izvirno.) Tu so se vršili danes veliki fašistovski izgredi. V mesto so prišli številni fašisti zlasti iz Ferrare, razdrli vse telefonske in brzojavne zveze s pokrajino ter zažgali več delavskih domov. Število ranjencev in mrtvih je veliko. Ministrski predsednik je na zahtevo mestnega prefekta izdal najstrožje naredbe proti vsem manifestacijam.

Nemčija in Avstrija.

Veliki politični problemi zorijo sigurno, polagoma in sami od sebe, brez trajnega ozira na mimoidoče nevihte letnih časov, v prirodi. Problem svetovne vojne je zorel toda polagoma v zatišju, vprašanje obnove Evrope gre isto pot. Zgodovina je neusmiljena koščena žena, ona ne pozna prizanesljivosti; kar je naumila, to izvrši v doglednem času. Narodi in njih življenje so ji samo sredstva, ki jo vodijo k njenemu večnemu in edinemu cilju: k napredku, v bodočnost.

Oktoberski prevrat 1918 je staro podonavsko monarhijo raztrgal na kose. Iz razvalin te umetno skonstruirane zgradbe je nastalo nekoliko popolnoma novih držav, druge so se z ostanki monarhije dopolnile. Dvoje državnih teles imamo še danes, ki spominjalo na prejšnje čase: državo Madžarsko, kraljevino brez kralja, toda s pretendenti; in republiko Avstrijo, okrnjeno ostalino habsburškega sijaja, ki životari samostojno zamo zato, ker mora, ker tako hočejo drugi.

Senžermenski mir je Avstriji določil meje in trajno obliko. Ni ji pa dal nobenih sredstev, ki bi to državico usposabljala za neodvisno življenje. Predvideli pa so kovači mirovne pogodbe avstrijsko opasnost agitacije za spojitev z Nemčijo, zato so v pogodbo vstavili posebne klavzule, ki naj preprečijo združitev avstrijske republike z nemško državo vsaj za dogledno dobo.

Vzporedno z gospodarsko katastrofo Avstrije je poganiala želja Avstrijcev za priklopitev k Nemčiji. Lanska plebiscitarna gibanja na Tirolskem in v Štajerski so pokazala, da pomenjajo besede »spojitev z Nemčijo« več nego frazo, ki jo demagog vrže med maso. Avstrijci, ki so baš tako kakor Nemci uverjeni, da prej ali slej ne bo več republike Avstrije in nemške države, temveč samo enotna država Nemcev, so se lani pod pritiskom entente vdali ter začasno ustavili svoj »Drang nach Deutschland«. Storili so to tudi na izrecno željo berlinskega kanclerja, ki je na migljaj iz zavezniških krogov Dunaju dal razumeti, da še ni nastopil čas, za akcijo vsled česar je treba potrpežljivo čakati, dalje. Doklej, tega ni povedal nihče; napovedi so v takih zadevah riskantne.

Zadnje čase pa gre skozi Nemčijo šum, ki ni brez pomena za razmerje med Dunajem in Berlinom. Nemški tisk, zlasti veliki dnevniki silijo v ospredje z vprašanjem, kaj je z Avstrijo sedaj in podčrtavajo trditev, da je Berlinec, Tirolec, Salcburžan in Dunajčan prav tako blizu kot Bavarec in Prus. Te besede niso prazne, za njimi stoji nedvoumno sondiranje terena za obnovitev vprašanja združitve vseh srednjeevropskih Nemcev v eno državno telo.

Na tem vprašanju pa ni interesirana samo velika antanta. Z natančnostjo ga moraio razvozlavati Nemčije in Avstrije sosedne države. Predstavimo si le v splošnem pomen inkorporacije Avstrije v nemško državno telo. Nemčija se v tem slučaju ne pomnoži le za toliko milijonov prebivalcev, ona ne raztegne svojega gospodarskega vpliva le preko Dunaja do Gradca in dalje — Nemčija postane tudi direkten mejaš Jugoslovenske države. Češkoslovaška izgubi manj nevarno avstrijsko mejo, podališa pa mejo z enotno Nemčijo. Madžarska bo neposreden sosed Nemčije, Italija tudi. Politične posledice združitve Avstrije z Nemčijo so torej nedogledne. Zlasti težak položaj bi imela Češkoslovaška, ki bi bila objeta od nemške države v obliki podkve, katero bi med Znojmom, na jugu in Opavo na severu vsak hip mogoče stisniti ter s tem zapečatiti njeno usodo.

Tudi za Jugoslavijo in Italijo bi v tem primeru nastal čisto nov položaj. V posesti Koroške bi Nemčija pritiskala preko bohinjskega trikota na Jadransko morje. Vprašanje Trsta bi potem nanovo oživelo in za njegovo posest bi tekmovalo naenkrat kar troje držav.

Vse to so zaenkrat šele kombinacije, ki bi se na polagoma jele udejstvovati, čim bi prišlo do enotnega državnega telesa Avstrijcev in Nemcev. Nam je vsled tega sedaj kakor vselej v bodoče stati strogo na opreza; kaiti če nas dogodki prehitijo, bo vsak klic po remeduri zaman. Naloga pametne in previdne zunanje službe pa je, da se to ne zgodi, da smo vselej na vse pripravljeni, o vsem poučeni. Zakaj kakor vsaka tako tudi koža jugoslovenske države ni in ne bo brez cene. Čas teče brezobzirno naprej in vprašanje spojitve Avstrije z Nemčijo dozoreva naglo, zelo naglo.

Podrobnosti sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

MEJE NEVTRALNE CONE PRI ZADRU. — VPRAŠANJE BANKINA. — BAROŠ IN REKA.

— **Beograd**, 1. junija. (Izv.) V nadaljnem razgovoru je minister dr. Krsteli navedel Vašemu dopisniku o nevtralni coni okoli mesta Zadra te podrobnosti:

Za rešitev zadrskega vprašanja je naša delegacija dobila od vlade navodila, da dovoli Zadru nevtralno cono v širini 5 do 15 km za svobodni promet. Doseženi sporazum med obema vladama določa približno tele meje nevtralni coni. Meje gredo severno do kanala Morlakov, na jugu do Vranjskega jezera, iz nevtralne cone sta izključeni mesti Biograd in Benkovac, nevtralna cona proti notranjosti pa gre ob mejah biogradskega in benkovaškega okrajnega sodišča. Do teh mej imajo namreč nekateri zadrski meščanje svoja posestva in so se vpoštevali njih interesi na neoviranem prometu. Tudi na morju se je določila posebna nevtralna cona in obsega otoka Uljan tik pred Zadrom in za njim mali otok Iž. Ta nevtralna cona je široka okoli 12 km. Nevtralna cona proti Biogradu znaša 5 do 6 km, cona proti kanalu Morlakov pa do 20 km.

Samo mesto Zader ostane pod italijansko suvereniteto. Vsi kraji v nevtralni coni pa ostanejo, kakor to določa rapalska pogodba, pod suvereniteto kraljevine SHS.

Sporazum dalje v posebnih pogodbenih določilih našteva vse one produkte, ki jih lahko prebivalci mesta Zadra dobivajo iz nevtralne cone na podlagi neoviranega prometa. Produkti so našteti dobesedno. Kraji nevtralne cone pa tudi gravitirajo v gotovem gospodarskem oziru v Zader, radi česar se je morala ta okolnost posebno vpoštevati.

Vprašanje bankina. Minister dr. Krsteli je dalje kratko označil vprašanje takozvanega bankina v reškem pristanišču, to je vprašanje meje med Barošom in Reko v stari strugi Rečice. To vprašanje ima rešiti mešana, že včerai označena komisiia. Po podpisu sporazuma ima ta komisija urediti vprašanje bankina tekom enega meseca. **V slučaju nesporazuma ima komisija, oziroma imata oba pogodnika pravico predložiti to vprašanje v razsodbo in končnoveljavno rešitev predsedniku Švicarske zvezne republike, kakor to določa rapalska pogodba sama.**

Pristanišče Baroš samoposebi umevno na podlagi rapalske pogodbe pripade nam. Razmejitev pa izvede tudi gorenja komisija, da se tako dobi izhod pred razburjenim javnim mnenjem.

Svobodna Reka. V glavnem ne gre v sporazumu za svobodno in neodvisno Reko. Ista komisija, ki izvrši razmejitev za bankino in Baroš, ima tudi nalogo, da vzpostavi na Reki red in mir in omogoči, da se v mestu povrnejo normalne razmere. Ta komisija ima tudi nalogo, **da omogoči povratek konstituante in da ta prevzame vlado na Reki.** V nekaterih političnih krogih, posebno italijanskih, se je delalo na to, da se na Reki razpišejo nove volitve. Italijanski krogi, posebno merodajni faktorji, pa so prišli do prepričania, da bi nove volitve ne prinesle nikakih drugačnih rezultatov. To mnenje je tudi izrazil minister dr. Krsteli. **Vzpostavitev reda in mira na Reki ima komisija izvršiti z oboje stransko pomočjo.**

PREOKRET V ITALIJANSKI POLITIKI.

— **Rim**, 31. maja. (Izv.) Splošno je opažati, da se je v italijanski politiki napram Jugoslaviji izvršil po posredovanju Lloyd Georgea značilen preokret. V jugoslovenskih krogih z zanimanjem opažajo, **da je začela Italija resno, lojalno in iskreno kazati volio za sporazum med obema državama, ki naj bi temeljil na iskrenem prijateljstvu obeh sosed.** Italija kaže resno volio, da se sporazum realizira čimpreje. Oficijelna Italija s vso naglico hiti s pripravami za izpraznitev tretje dalmatinske cone in Sušaka. Italija želi, da se povodom poroke kralja Aleksandra I. z romunsko kraličino Marijo prijateljstvo med obema narodoma poglobi. Kot zastopnik italijanskega kralja pri poroki bo fungiral princ de

---

Louisa de la Ramée (Ouida): 19

Kneginja Vjera.

Roman.

Zmečkal je list in ga vrgel v ogenj.

»Kaj pa mi je to dekle?« je šepetal, ko se je vrgel na svojo posteljo. »Nikdar mi ni mogla ničesar biti in vendar —«

Naslednjega jutra je odpotoval v Moskvo. Imel je ondi angažma za dvajset večerov. V prvih tednih ruskega novega leta je šel v Peterburg.

Iz Moskve je pisal lady Dolly. Njegovo pismo jo je ganilo do solz, dà, dobila je celo mal živčni napad. Prebledela je in se vsa tresla, ko ga je čitala; potem pa jo je zagnala pismo kratkomalo v ogenj. To je bilo vse. V njenih namerah je tudi to pisanje ni oviralo.

»Ničesar mu ne odgovorim,« si je dejala. »Lahko si misli, da pisma sploh nisem dobila... Pošljem mu, kakor vsakemu drugemu a faire part. Po poroki ne zine ničesar več. Corréze je vkljub vsemu gentleman.«

Med svatbenimi darili, ki jih je dobila Vera, pa je bila tudi anonimna pošiljatev, ki je izzvala različne komentarje in domnevanja. Bila je ovratnica umetniško izdelana ter jako dragocena, iz opalov. Na njem je visela v obliki zvezde demantna vrtnica. Pod vrtnico je plaval metulj iz safirov in biserov, in nad metuljem plamen rubinov. Ob najlahnejšem gibanju se je dotikal metulj sedaj zvezde, sedaj se je potapljal v plamen. Vera je razumela alegorijo in je takoj vedela, odkod prihaja nakit; toda obdržala je tajnost zase.

»Čudno darilo,« je dejal knez Zurov in je nagubančil čelo. Bil je mnenja, da mora biti zvezan ž njim kak notranji pomen, kak spomin. Ali izpraševal ni. Smatral je namreč vse ženske za lažnive in trmaste ter je bil mnenja, da itak ne izve ničesar. Zato pa je nagnal svoje agente; a tudi oni so poizvedovali zaman. Corréze je kupil pred leti opale od nekega Perzijca. Napravil je sam načrt ovratnice, in izdelal ga je mlad Galičan, ki ga je spoznal v Novgorodu in ki je kmalu po izvršenem delu umrl na legarju.

Hkratu je dobila Vera iz Bulmerja pismo, ki je globoko ranilo njeno srce. Babica ji je pisala:

»Svoje matere otrok si in prav tako ničemerna, lehkoživa in neznačajna kakor ona. Niti ene lastnosti mojega pokojnega sina ni v Tebi. Drugače bi se ne prodala kar prvemu bogatemu možu, ki Ti je prišel nasproti. Klicala si me na pomoč, in hitela sem, da Ti ponudim svoje varstvo. Ti pa si zavrgla moio ponudbo. Moja krivda torej ni, ako hitiš v pogubo. Nisi hotela, da Te rešim. Spadaš v zaničevanja vredno vrsto svoje matere, ki je onesrečila Tvojega očeta...«

Ko je Vera prečitala pismo, je zardela, kakor da je dobila klofuto. »Prav ima, prav ima,« je mislila v svojem obupu, »in nikdar ji ne morem povedati resnice.«

V svoji strašni bolesti je planila: »O mati, mati, prizanesi mi!« je vzkliknila. »Usmili se me! Odveži me moje besede!«

Ali v solnčni svoji sobi ni dobila odgovora. Bila je sama...

Ker se Vera ni pritoževala, se je lady Dolly docela potolažila in je mislila, da se je hčerka že vdala v svojo usodo. Pač je bila včasih še nekoliko nervozna ob Verinih pogledih, ki se jim je po možnosti umikala. Toda dosegla je, kar je hotela in bila je blažena, neprijetni čut sramu, ki se je spočetka včasih ganil v njej, je zatrla že davno. Vesela in vsa žareča, lepa pojava, vsa v sivini, je prihajala sedaj iz svoje sobe, kjer je imela dolgo konferenco s svojim znamenitim krojačem.

»Vera, ljuba Vera,« je zaklicala, »tvoja kožuhovina je tu. Pa kakšna kožuhovina! Sama carica ne more imeti lepše. Razun tega je poslal še celo vrečo turkizov, da okrasiš ž njimi svoje toalete. Vse, še celo svoje pisalno pro... je moreš dekorirati ž njimi... Ali... kakšno pismo pa je to? — Ah, starka iz Bulmerja. Gotovo je huda in ti piše bedarije. Zmerom je bila grozna ženska. Veš li, kaj mi je podarila, ko sem se omožila? Črno vezano sv. pismo! Morda ga podari tudi tebi. Mislim, da dobiva sv. pisma prav po ceni, saj je članica vseh društev za izdajanje teh bukev in za izpreobračanje paganov. Daj mi pismo!«

Vera pa je pograbila pismo, še predno ga je mogla doseči mati, in ga je raztrgala.

»Ni treba, da bi ga brala!« je dejala. »Saj bi se vendar ne brigala za to, kar piše babica. In čemu bi se razburjala?«

Lady Dolly je smatrala za najbolj modro, da molče izgine.

* * *

Nekega dne v novembru je dospel Verin ženin iz Rusiie. O krasoti njegovih darov je govoril »ves« Pariz. Samo Vera je ostala mrzla.

Ko ji je poljubil roko, se je zdrznila.

»Mar se me bojite?«

»Ne: ne bojim se.«

Ni mu mogla povedati, da ima le eno čustvo: gnus, mržnjo, tako veliko, da bi se najrajša z balkona vrgla na cesto.

»Ali mi ne morete reči, da me polagoma začenjate imeti rada?«

Molčala je, a on se je smejal.

»Ne? In vendar sem tako predrzen, da vas jemljem za ženo táko, kakršna ste, vi krasni, mrzli otrok.«

»Lagati ne znam,« je šepetala.

»In nikdar ne boste lagali?«

»Nikdar!«

»Tega ne morem verjeti. Poznam ženske.«

Mesto odgovora ga je samo pogledala.

»Oprostite!« je odgovoril Zurov. »Vam resnično verjamem. Pa saj vi niste ženska — vi ste svetnica.«

Vera je stala pred njim. Solnce je obsevalo njeno glavo in dolge nabore njene bele obleke; roke so ji bile sklenjene. Bila je ginljivo lepa, in Zurovu se je malone zasmilila.

»Lopov sem, da je ne pustim svobodne!«

Toda bila je preveč lepa, in njena hladnost ter neprikrivani odpor nevesta le podžigala njegovo slo...

Štirinajst dni nato se je v Parizu vršila njuna poroka. Najprej v kapeli angleškega poslaništva, nato v kapeli ruskega poslaništva. Za priče so bili najizbranejši zastopniki pariško najbolj odlične gospode. Modni časopisi so prinesli dolga poročila o nevestini opremi in o darovih. Toda vsi so zamolčali, da se je nevesti, ko je izgovorila besedico, ki jo je storila kneginjo Zurovo, za hip, res le za kratek hip zvrtilo: pred velikim oltarjem bi bila malone omahnila.

In zamolčali so tudi, da se je kneginja Zurova, ko je po poroki pristopila mati, da bi jo poljubila, okrenila od nje stran...

»Tako so torej žrtvovali to mlado Angležinjo tistemu tatarskemu Minotavru! O, nikdar mi ne govorite več o angleški moralni čistosti!« je pripovedoval ruski gardni polkovnik Corrèzu, ko sta v saneh letela po zasneženem Njevskem prospektu.

Corrèze je namesto odgovora kakor v lehki zoni zgenil z rameni. —

Tistega večera je kritika prvič, odkar je umetniško deloval, konstatirala, da njegovo petje ni bilo na višini.

Po predstavi se je udeležil večerje v visokih zračnih dvoranah, polnih tropskega zelenja in lepih žensk. Večerja je bila sijajna.

(Dalje prih.)

Udine, ki prispe v Beograd dne 6. junija.

— **Rim**, 1. junija. (Izv.) Z doseženim sporazumom so krogi jugoslovenske delegacije, ki je vodila razgovore z Italijo, splošno zadovoljni. Upati je, da se med Italijo v najkrajšem času vzpostavijo normalni gospodarski in prometni stiki. Večina jugoslovenske delegacije je prihajala v Santo Margherito oziroma v Rim z največjim pesimizmom. Pod splošnimi vtiski je bilo pričakovati, da bo Italija še nadalje skušala zavleči izvršitev rapallske pogodbe. Ta pesimizem je bil mestoma utemeljen ter je jugoslovensko delegacijo silil, da z vso odločnostjo naglaša svoje načelno stališče za intransingentno izvršitev rapallske pogodbe.

Kongres bolgarskih zemljoradnikov.

BOLGARSKI KMETJE ZA JUGOSLOVENSKO UJEDINJENJE. — STAMBOLIJSKI O REŽIMU BOLGARSKIH ZEMLJORADNIKOV. — VELIKE MANIFESTACIJE.

— **Sofija**, 31. maja. (Izv.) Kongres bolgarske zemljoradniške stranke je bil včeraj 30. maja zaključen. Od nedelje do torka so bila posvetovanja delegatov ožjega kongresa. V ponedeljek 29. maja je zboroval celokupni kongres. Kongres je pričel s sijajno manifestacijo po glavnih sofijskih ulicah. Nepregledne kolone bolgarskih seljakov so v dolgem sprevodu, trajajočem dve uri, korakale po glavnih ulicah na trg pred narodno sobranje. V sprevodu so korakali vsi voditelji bolgarske zemljoradniške stranke in člani bolgarske vlade z ministrskim predsednikom Stambolijskim na čelu. Sofijsko meščanstvo, ki po večini pripada opozicijonalnim strankam, je bilo napram zemljoradnikom hladno in pasivno. V sprevodu so bolgarski kmetje nosili državne zastave in razne napisne deske, ki so imele za politiko zemljoradnikov zelo značilne in zanimive napise. Na napisih je bilo čitati:

»Živela kmetska diktatura! Plug, sro in kladivo branijo svet! Ven z Vranglovci! Car samo carule, a ne upravlja!«

Posebno pozornost pa je vzbudil med vsemi opazovalci napis, velik in posebno očiten. Napis je manifestiral za ujedinjenje vseh Jugoslovenov ter se je glasil:

»Od Save in Drave do Črnega in Belega morja živel narod — jugoslovenski!«

S tem napisom so hoteli bolgarski zemljoradniki javno manifestirati za **jugoslovensko ujedinjenje.**

Na trgu pred narodnim sobranjem je tisočglavi množici bolgarskih kmetov govoril ministrski predsednik Stambolijski. Stambolijski je kmete pozdravil:

»Orači in sejalci! Vračam se iz Genove, kjer je bilo zbranih 33 držav, da se posvetujejo o obnovi in vzpostavitvi ekonomskega in finančnega življenja vseh narodov. Pred 25 leti smo bili še slaba organizacija. Danes pa je bolgarski kmet v svoji zemlji sam svoj gospodar.

Ostre in ogorčene napade pa je ministrski predsednik naperil proti bolgarski prestolici — Sofiji. Vzkliknil je: »Sofija je naš največji sovražnik. Sofija je gnezdo onih, ki hočejo nov državni prevrat in to tudi s pomočjo dvora. Bolgarski kmet hoče vlado, ki zastopa njegove interese. Bolgarski kmet mora državo sam upravljati, a car samo carovati. Tekom nadaljnega govora je Stambolijski naslovil tudi na kralja primeren apel in opomin, da naj caruje po želji in volji bolgarskega naroda, nikakor pa ne po samovolji. Bolgarski kmet lahko državo sam upravlja. Ne želi pa si režima »carskih kozodercev.« Dalje je min. predsednik Stambolijski omenil, da sloni vlada zemljoradnikov na svobodno izraženi volji bolgarskega naroda, ki je poslal največ zastopnikov v narodno sobranje. Legislativa narodnega sobranja konča l. 1924. in trdno smo prepričani, da bo znal pri volitvah bolgarski kmet varovtti svoje pravice in svobodo. **Če pa želi bolgarski kmet, da se volitve poprej izvrše, lahko to želio izpolnimo.**

Stambolijski je kratko omenil tudi zunanje-politični položaj Bolgarije. Lakonično se je izrazil: Zunanje politični položaj je odličen, ker Bolgarija želi s svojimi sosedi živeti v prijateljstvu. Kongres je viharno pozdravljal izvajanjem Stambolijskega.

NEMČIJI JE MORATORIJ ZA REPARACIJE PODALJŠAN DO KONCA LETA.

Sklep glavne reparacijske komisije.

— **Berlin**, 31. maja. (Izv.) »Berliner Zeitung am Mittag« javlja iz Pariza: Reparacijska komisija je imela včeraj sejo, katere rezultat je bil oficijelno objavljen, da je reparacijska komisija z nemškim odgovorom zadovoljna in da izjavlja v posebnem poročilu berlinski vladi: **Začasni moratorij se končnoveljavno podaljša do konca t. l.** Danes opoldne se sestane reparacijska komisija, da to objavo nemški vladi definitivno redigira.

— **London**, 31. maja. (Izv.) »Daily Express« javlja: **Današnji dan lahko zaznamujemo v koledarju z rdečim svinčnikom, kajti pomenja mejnik v francosko-nemških odnošajih.** Reparacijska komisija odgovori zelo povoljno na nemško noto.

— **Pariz**, 31. maja. (Izv.) V pariški javnosti je vzbudila nemška nota glede plačila reparacij, oz. načrt, kako bo Nemčija izvedla reparacije, splošno zadovoljnost. V finančnih krogih ugotavljajo, da ima Nemčija resno voljo izpolniti svoje obveznosti iz versaillske pogodbe. Nemška nota obširno navaja statistične podatke o dohodkih in izdatkih Nemčije. Dalje je v proračunu izdatno zmanjšala in reducirala gotove postavke. Vlada skuša v proračunu doseči maksimum prihrankov. Vlada skuša v proračunu kriti deficit. Dalje je nemška vlada pripravljena z gotovimi pridržki privoliti v **načelno kontrolo, predlagano od reparacijske komisije.**

—⊙—

SESTAVA NOVE AVSTRIJSKE VLADE. KRŠČANSKOSOCIJALNI- IN VELENEMŠKI BLOK.

— **Dunaj**, 1. junija. (Izv.) V parlamentu je bilo včeraj izvršeno glasovanje o imenovanju nove avstrijske vlade. Glavni odsek je opoldne glasoval o sestavi vlade. Popoldne ob pol štirih je bilo izvršeno glasovanje v plenarni seji. Novi kabinet je sestavljen tako-le: Zvezni kancelar dr. Ignac Seipel (krščanski soc.), podkancelar in minister notranjih zadev dr. Feliks Frank (velenemec), zunanji minister dr. Alfred Grünberger (uradnik), finančni minister Avgust Segur (krščanski soc.), minister trgovine, obrti in industrije Emil Kraft (velenemec), minister rvojne Karel Vaugoin (krščanski soc.), minister poljedelstva in gozdarstva Rudolf Buckinger (krščanski soc.), pravosodje dr. Leopold Waber (krščanski soc.), promet dr. Fran Odehnal (krščanski soc.), prosveta dr. Schneider (krščanski soc.).

Ko je bila vlada zaprisežena, je kancelar dr. Seipel podal v zbornici programatično izjavo o delu nove vlade. Naglašal je, da nova vlada skuša odvrniti od Avstrije gospodarsko in finančno katastrofo. Sam hoče varovati nacijonalni karakter Avstrije ,čeprav je nasproten gibanju za priključitev Nemčiji. Razvila se je kratka debata. Poslanec Seitz je v imenu socijalnih demokratov izjavil, da socijalnodemokratična stranka zahteva v zunanji politiki nadaljevanje taktike, ki je bila usmerjena v pogodbi, sklenjeni v Lani. Velenemec dr. Dinghofer pa je v svoji izjavi naglašal, **da Avstrija ni zmožna življenja** in da Velenemci podpirajo sedanjo vlado, ker skušajo rešiti, kar se rešiti da.

— **Dunaj**, 1. junija. (Izv.) Javni tisk različno komentira sestavo nove vlade. Nekateri naglašajo njene antisocijalistične tendence, drugi zopet pričakujejo, da se posreči dr. Seiplu srečno voditi krmilo razbite avstrijske ladje. Nekateri pariški listi pozdravljajo novo vlado s simpatijami. Pričakujejo, da vlada izvede sanacijo avstrijskih financ.

PROTESTNA NOTA NA ŠE VLADE BOLGARSKI.

— **Beograd**, 1. junija (Izv.) Radi najnovejših vpadov bolgarskih organiziranih tolp na naše ozemlje je naša vlada ukrenila vse nujnopotrebne odredbe, da prepreči take napade in da izsledi razbojnike ter jih kaznuje. Naše orožništvo je začelo zasledovati bolgarske četaše, a ti so se s pomočjo gotovih obmejnih bolgarskih oblasti srečno umaknili na bolgarsko ozemlje ter se tako odtegnili nadaljnemu zasledovanju. Zunanji minister dr. Ninčić je včeraj ustmeno in pismeno predložil bolgarskemu diplomatičnemu zastopniku v Beogradu Todorovu predstavko, da naše vlada absolutno nikakor ne more trpeti nadaljevanje takega stanja, ki je prvič protivno vsakemu pojmovanju rednih, lojalnih in korektnih odnošajev med dvema sosednima državama, in ki je vedno žarišče velike nevarnosti za trajen mir. Naša vlada radi tega odklanja vsako odgovornost za eventualne težke posledice. O teh dogodkih pa so bili istočasno obveščeni zavezniki in pa Zveza narodov.

ŽEL. TARIFE V AVSTRIJI.

— **Dunaj**, 31. maja. (Izv.) Kakor poroča »N. W. Tagblatt«, namerava vlada zopet zvišati železniške tarife in sicer najkasneje do 15. julija t. l.

Politične vesti.

= **Ruski patrijarh Tihon obsojen.** Iz Moskve poroča sovjetski brzojavni urad, da je bil patrijarh Tihon obsojen na petletno ječo. Vse imetje Mihajlovega samostana je sovjetska vlada zaplenila baje na korist stradajočih krajev. Zaplemba se je izvršila baje zato, ker je samostan skril cerkvene dragocenosti. Kišinjevski in hotinski nadškof Atanas se je bil obrnil v imenu ruske cerkve na nadškofa v Canterburyju za posredovanje. Angleški nadškof se je res obrnil do sovjetske vlade ter odredil molitve. A zaman. Boljševiki so zaprli patrijarha Tihona in popa Inocenca.

= **Poraz madžarskih legitimistov.** Današnji »Arbeiterwille« piše med drugim: Upanje Habsburžanov na uspeh pri volitvah na Madžarskem je uničeno. Izid volitev potrjuje dejstvo, da tudi v deželi, kjer je do sedaj vladala peščica veleposestnikov, škofov in grofov, ni več prostora za Habsburžane. Habsburško vzpostavitveno stremljenje bo imelo v budimpeštanskem parlamentu komaj šest do deset poslancev. Madžarskega kmeta in malomeščana so slikali do sedaj kot monarhistično - habsburškega pristaša, toda izid volitev uničuje sanje Habsburžanov. Madžarski kmet in malomeščan sta se pri volitvah odločila raje za vsakega kandidata, samo ne za habsburškega agenta. — Kakor znano, se vršijo jutri 1. junija volitve v Budimpešti in v drugih mestih.

= **Vsi javni shodi in sprevodi v Italiji prepovedani.** Italijanski ministrski svet se je v svoji zadnji seji obširno bavil z razmerami v bolonjski provinciji, kjer narašča napetost med socijalističnimi vrstami in fašisti. Na dnevnem red so nemiri in dogodki, katerim treba napraviti konec, kajti sicer pride do prave meščanske vojne, katera se utegne razširiti tudi na druge province. Zato pa je ministrski predsednik Facta razposlal na vse prefekte v kraljevstvu okrožnico, ki pravi, da so številne motitve javnega miru in reda v raznih provincah dokazale, da provzročajo zborovanja in razne javne manifestacije med prebivalstvom razburjenje in vodijo do spopadov med strankami. Treba odstraniti obžalovanja vredne konflikte. V to svrho se prepovedujejo vsi javni shodi in sprevodi do nadalnje odredbe.

= **Nitti sili v ospredje.** Bivši italijanski ministrski predsednk Nitti je pročil v »Berliner Tageblattu« članek, v katerem prorokuje spremembo v zavezniški politiki in skorajšnji konec sovjetskega režima v Rusiji. Italijansko časopisje piše z ozirom na ta članek, da se Nitti zelo moti, ako misli, da se bo s pomočjo nemškega, avstrijskega in madžarskega časopisja mogel vrniti v vlado. Nitti mora v tem slučaju računati z nepremagljivo opozicijo širokih mas.

= **Zedinjene države in konferenca v Haagu.** Iz Washingtona poročajo: V zadnjih dneh se je vršilo več razgovorov med francoskim poslanikom in državnim tajnikom Hughesom, ki je izjavil, da Amerika ni načelna nasprotnica pošiljatvi posebne komisije v Rusijo. Ta komisija naj bi proučila celokupen gospodarski položaj, predvsem poljedelstvo, industrijo in promet. Amerika bi poslala v to komisijo svojega zastopnika in ne bi nasprotovala, ako bi bila sovjetska vlada v tej komisiji zastopana po svojih delegatih. Predno pa se to zgodi, mora Rusija preklicati spomenico svoje genovske delegacije od dne 11. maja. To stališče Zedinjenih držav bo vlada sporočila tudi angleškemu, italijanskemu in belgijskemu poslaniku v Washingtonu. V ameriških vladnih krogih so prepričani, da bo stavila tudi Francija ta pogoj za svoje sodelovanje pri konferenci v Haagu.

= **Clemenceau o vojni in miru.** Ob priliki odkritja spomenika padlim francoskim vojakom v Nantesu je imel Clemenceau govor ter je rekel med drugim: Ko smo bili napadeni, sem se bal za Francijo. Vedel sem, da bodo mladi in stari izpolnili svojo dolžnost, toda spomnil sem se, kaj so rekli Francozi v Waterloo: nasprotnikov je preveč. Toda še predno so nam pomagali zavezniki, smo vrnili naši vojski zaupanje v Francijo. Pri banketu med svojimi političnimi prijatelji pa je izjavil: Preveč so me grajali in preveč hvalili. Resnica je le ta, da sem bil v pravem trenutku na svojem mestu. Svoje najlepše plačilo sem našel v spoštovanju narodov do Francije. Oni, ki so leta 1914. govorili, da se ne moremo vojevati, danes vpijejo, da vodimo vojno politiko. Toda mi smo danes ravnotako proti vojni, kakor smo bili leta 1914. Mi ostanemo na strani svojih zaveznikov, zahtevamo pa od njih malo več pravičnosti.

— **Vojnoodškodninsko vprašanje** se vedno bolj zapleta. Italijanska vlada po eni strani obljublja takojšnjo pomoč, po drugi pa jo odjemlje. Oškodovanci trpe vedno večjo škodo in dežela ne more priti do nikake prave obnove. Sedaj se mudijo v Rimu znova goriški odposlanci, da bi se vendar že uredilo odškodninsko vprašanje in bi ljudje končno prišli do potrebnega denarja, ali, kakor vse kaže, še celo sedaj ni pričakovati takojšnje povoljne rešitve tega tako silnega vprašanja.

Gospodarstvo.

—g **Nova podružnica Ljubljanske kreditne banke u Metkoviću.** Kako doznajemo iz Metkovića, otvorila je dne 29. svibnja Ljubljanska kreditna banka u ovoj trgovačkoj varoši svoju novu podružnicu, te je otvorenje iste ovdješnji poslovni svijet kao i cijele okolice simpatijom pozdravilo.

—g **Vinarsko društvo v Mariboru.** Dne 28. maja 1922. se je ustanovilo v smislu pravil Glavne zveze jugoslovanskih vinogradnikov krajevno vinarsko društvo v Mariboru. V izvrševalni odbor so izvoljeni: Ivan Janžekovič, veleposestnik v Leitersbergu predsednikom; Franjo Thaler, veleposestnik v Št. Ilju podpredsednikom; Sottler Josip, strokovni uradnik vinarske šole v Mariboru tajnikom; Miovič Peter, veleposestnik v Št. Ilju blagajnikom; Supanič Alojzij, veleposestnik v Vajgnu, Šerbinek Ivan, posestnik v Vrtičah, Rudl Franjo, posestnik v Kamnici, Robič Feliks, veleposestnik v Limbušu odbornikom. Društvo šteje že danes več sto članov, temu primerno je bila udeležba na ustanovnem občnem zboru jako lepa, kar znači, da je zanimanje med vinogradniki za društvo veliko. Navzočim je ugajalo predavanje vinarskega ravnatelja Puklavca o pravilnem zatiranju trtne strupene rose (Peronospora viticola) ter grozdne plesni (Oidium Tuckeri), osobito, ker je predavatelj iz lastne skušnje povedal marsikaj novega. Vinogradniki! Organizirajte se povsod v smislu uvodoma navedenih pravil, ki so vam že znana, da pridemo čim prej do ustanovitve pokrajinske, oziroma glavne zveze vinogradnikov vse Jugoslavije, ki bo vsestranski zastopala koristi vseh vinogradnikov. V slogi je moč! Za sprejem v društvo naj se oglasijo zanimanci mariborskega okraja pri tajniku Josipu Sottleriju na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ali pa pri drugih zaupnikih, ki se nahajajo skoro v vsaki občini.

—g **Volitve v pridobninsko komisijo za mesto in politični okraj Celje.** Volitve so se vršile dne 28. maja. Obstojala je samo ena kandidatna lista združenih obrtnikov in trgovcev. Ker ni bilo volilnega boja, je bila udeležba pri volitvah slaba. Izvoljeni so za mesto Celje v III. razr. kot člana Fr. Lukas, trgovec in Ivan Rebek, obrtnik, kot namestnika Jernej Plahuta, trgovec in Fr. Vehovar, obrtnik; v IV. razr. kot člana Iv. Bizjak, obrtnik in Karl Gobec, spediter, kot namestnika Miha Hohnjec, kipar in Anton Rode, tiskarniški podjetnik. — Za politični okraj Celje so izvoljeni: v III. razr. kot člana Iv. Berger, črevljar v Trbovljah in Viktor Pilih, trgovec v Zalcu, kot namestnika Iv. Čmak, tesar pri Sv. Miklavžu pri Braslovčah in Fr. Vuga, gost. in trgovec v Grobelnem: v IV. razr. kot člani Iv. Habjan, mesar v Šmarju, Jos. Kolar, mizar na Vranskem, Iv. Naraks, sodavičar v Gor. Ložnici in Miloš Rozin, klepar v Trbovljah, kot namestnika Fr. Confidenti, gostilničar v Zavodni, Jos. Prislan, trgovec v Gornjem gradu, Jos. Šipek, ključavničar v Laškem in Pet. Trogar, sedlar v Mozirju.

—g **Odgoda otvorenja Zagrebačkog Zbora.** Upravn odbor Zagrebačkog Zbora zaključio je na svojoj sjednici obdržavanoj dne 27. svibnja, da se uslijed nepredvidivih zapriječka velesajma odgadja za 14 dana. Otvorenje usljediti će u subotu dne 17. lipnja, a trajati će do 2. srpnja. Glavni razlozi, koji su pomukali upravu Zbora na odgodu velesajma jesu ovi: Izložci najvažnijih stranih izlagača nisu prispjeli niti ne bi mogli na vrijeme prispjeti, te su se mnogi obratili na upravu, moleći, odgodu. U mnogim stranim industrijalnim centrima nastupili so djelomični štrajkovi industrijskih radnika, te su dotične tvrtke, tekar sada u stanju da pošalju predmete, koje su željele izložiti. Nadalje zadnjih dana prijavio se veliki broj novih izlagača, sa kojima nije uprava razumije se računala, a koje nije mogla iz velesajma uslijed važnosti njihovih artikla za naše tržište isključiti. Usliled prijava ovih novih izlagača mora se unutarnji raspored nekojih paviljona preudesiti, a taj posao iziskuje dosta vremena. Razne prometne i druge neprilike imadu također svoj udio, a ne samo kod nas se to dogodilo već i kod otvorenja većine vanjskih Velesajmova. Uprava Zbora svjesna si je svoje zadaće, te je učinila sve što joj je bilo moguće, da u zakazano vrijeme usliedi otvorenje, ali protiv raznih nepredvidivih zapreka više sile, nije mogla ništa poučiti. Svi inostrani i domaći izložitelji obaviješteni su brzojavno o odgodi. **Zagrebački Zbor.**

—g **V Kamniku** sta brata Pohlin začela izdelavati kot glavni predmet vlasnice v vseh velikostih in debelostih. Postavila sta najmodernejše avtomate za izdelavo ter sta v stanu kriti ves jugoslovenski trg. Vodstvo tega oddelka je v strokovnjaških rokah Čeha, kar jamči, da bo proizvod enakovreden inozemskemu uvozu ter se bo razpečaval pod imenom »Vesna«. V kratkem pa sta v stanu kriti potrebo jugoslov. prebivalstva z rinčki in kljukicami za čevlje v vseh velikostih in barvah. Nadalje izdelujeta cinkaste figure za igrače v 160 različnih velikostih ter sta v stanu v izvršitvi in ličnosti inozemski proizvod daleč nadkriljevati. Za vse te proizvode se rabi izključno domača surovina. Podjetnost domačih ljudi nas veseli.

— g **Oficijelni katalog izložitelja Velikog Sajma** nalazi se u štampi, te će za koji dan biti dovršen. Sadržaj je ovaj: 1. Vodić kroz Zagreb. 2. Glavni zavodi, nadleštva, konzulati. 3. Vozni red. 4. Organizacija zagrebačkog Zbora. 5. Razdielba izložbe. 6. Oznake zgrada i trijemova. 7. Raspred skupina. 8. Nalaz brojeva. 9. Alfabetski popis izlagača. 10. Popis izlagača po brojevima. — Katalog dobiti će se na odredjenim mjestima Zbora.

—g **Legitimacije za 50 posto željeznički popust za posjetnike Zbora.** Legitimacije, izdane po upravi Zagrebačkog Zbora, koje služe na željeznici za dozvolu 50 postotnog popusta na vožnji za vrijeme od 25. svibnja do uključivo 25 lipnja, vrijede i za produženo vrijeme trajanja Zagrebačkog Zbora.

—g **Švedski vzorčni sejem.** Od dne 3. do 9. julija se vrši v Gothenburgu švedski vzorčni sejem. Inozemci imajo za obisk razne olajšave s strani švedske vlade.

Oklic!

V dneh od 12. do 15. avgusta 1922. se vrši v Ljubljani I. jugoslovenski vsesokolski zlet. Zleta se udeleži poleg jugoslovenskega Sokolstva tudi mnogo bratov Čehov, Poljakov, Rusov, Sokolov vseh slovanskih narodnosti celo iz Amerike, dalje odlični zastopniki inozemskih vlad, tudi zastopniki glavnih mest prijateljskih držav in delegati mednarodne telovadske zveze. Prijavljenih je poleg naštetih še veliko drugih gostov iz vse naše države in inozemstva. Do sedaj je priglašenih približno 30.000 Sokolov in Sokolic, s katerimi pride še večje število civilnega občinstva.

Ljubljana se je ob podobnih prilikah izkazala vedno s svojo pravo slovansko gostoljubnostjo in požrtvovalnostjo tako pri sprejemih, kakor tudi pri nastanitvi tujih gostov. Zatorej pričakujemo, da tudi pri tej veliki slovenosti — največji kar jih je do sedaj videla naša bela Ljubljana — ki bo sijajna manifestacija sloge vseh Slovanov iz vse Evrope, ne zaostane in zastavi vse svoje sile, da si ohrani svoje dobro ime.

Zato vabimo vse meščane in prebivalce ljubljanske okolice, da vsak po svojih močeh pripomore spraviti te naše številne goste dostojno pod streho.

Vpoštevamo, da bo veliko družin v teh dneh imelo v gostih svoje sorodnike ali znance, a kljub temu pričakujemo z gotovostjo, da nam odstopite vsaj eno postelio. Dobrodošla so nam vsaka, tudi najprimitivnejša prenočišča (poleg postelj divani ali celo ležišča na tleh). Uporabiti se more vsak kotiček.

Oddana prenočišča bodo nastanjenci plačali takoj po prihodu na stanovanje.

V to svrho naj vsaka stranka izpolni izjavo, ki jo dobi; tudi v negativnih primerih.

Te izjave se bodo pobirale po članih stanovanjskih pododsekov, ki se izkažejo s tozadevnimi legitimacijami, v mesecu juniju.

Stranke se opozarjalo, da se predstoječi oklici prihodnje dni pričnejo raznašati po hišah in se bodo po 10. juniju pobirali po članih 12 stanovanjskih pododsekov. Meščanstvo in prebivalstvo ljubljanske okolice se vljudno naproša, da se v največjem številu odzove povabilu in izpolni izjavo, ki se nahaja na drugi strani oklica.

Stanovanjski odsek I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani.

Sokolstvo.

— **Tekma za prvenstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza** se vrši v nedeljo, dne 4. junija in ponedeljek 5. junija na trgu Tabor na telovadišču Sokola I. V slučaju slabega vremena se vrši tekma v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Ta tekma velja tudi kot izbirna tekma za vrsto, ki se udeleži mednarodne tekme ob priliki vsesokolskega zleta v Ljubljani. K tekmi se je prijavilo 15 bratov. Vabimo vse brate in sestre, da se udeleže zanimive tekme v kar največjem številu. Vstopnina: Sedeži na tribunah 10 Din, stojišča 5 Din, naraščaj in deca 1 Din. Vstopnice veljajo za oba dneva. Pozdravni večer tekmovalcev in otvoritev prireditev vsesokolskega zleta se vrši v ponedeljek 5. t. m. ob pol 9. uri zvečer v dvorani Narodnega doma. Istotam se razglasi rezultat tekme. Pri pozdravnem večeru sodeluje orkester Sokola I. in pevski zbor. Vstopnina 5 Din. Vabimo brate in sestre, da se tega bratskega sestanka udeleže v kar največjem številu.

— **Izlet naraščaja ljubljanskega Sokola (moška deca)** se vrši v nedeljo, dne 11. junija v Horjul. Zbirališče ob pol 12. dopoludne pred Narodnim domom od koder se odpeljemo točno ob 12. uri. Povratek med 7. in 8. uro zvečer. Za starše in prijatelje sokolskega naraščaja bo pripravljenih nekoliko voz. Naraščajniki se vozijo brezplačno, odraslim plačati bo K 50.— za vožnjo tja in nazaj. — Izleta udeleži se tudi naraščaj sokolskih društev v Šiški, na Viču in na Vrhniki. Sokoli turisti, Sokoli kolesarji 11. t. m. vsi na naraščajev dan v prijazni Horjul! Starši in ostali udeleženci, kateri se nameravajo udeležiti izleta, naj se prijavijo do 8. t. m. po dopisnici pri bratu Kajzelju, da se bo zamoglo preskrbeti zadostno število vozov.

— **Sokol I.** Gospodarski odsek društva za zgradbo priredi v soboto, 3. junija na letnem gledališču na Taboru ob 8. Večerni koncert. Igra popini orkester Sokola I. pod vodstvom br. Pahorja. Za okrepčila bo skrbljeno. Vabljeni so člani, sokolske rodbine in vsi prijatelji Sokolstva. Vstopnine ni.

— **Sokol v Semiču.** Ob poroki g. Mirkota Novaka z gdč. Reziko Prešernovo, trgovko v Ljubljani, so nabrali za Sokolski dom v Semiču K 1044, za kar se društvo vsem p. n. darovalcem prisrčno zahvaljuje, kličoč novoporočencema: Obilo sreče! — »Sokol v Semiču«.

— **Sokolska razstava v Celju.** Celjska sokolska župa otvori svojo razstavo dne 31. maja v celjskem Narodnem domu in jo zaključi z 10. junijem. Odprta je dopoldne in popoldne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. junija 1922.

— **Program poročnih svečanosti.** Iz Beograda javljajo: Sedaj je definitivno izdelan in objavljen celokupni program poročnih svečanosti, ki so določene za dneve od 5. junija do 10. junija. Dne 5. junija so prvi svečani sprejemi zastopnikov evropskih držav. Dne 5. junija ob 19.30 dospe v Beograd vojvoda Yorški, sin angleškega kralja, ki zastopa kralja Jurija pri poročnih svečanostih. Z istim vlakom dospeta v Beograd tudi španski infant Alfonz in infantinja Beatrice kot zastopnika španske kraljeve dvojice. Sprejem teh visokih kraljevih oseb bo zelo sijajen. Drugi dan dne 6. junija dopoldne prispe v Beograd zastopnik italijanskega kralja princ de Udine. Dne 6. junija ob 16. dopoldne pa bo najsijajnejši sprejem romunske kraljevske dvojice kralja Ferdinanda in kraljice Marije, kakor tudi zaročenke kraljične Marije. Program objavljajo v celoti današnji beograjski listi. Program obsega sedem strani.

— **Za prehrano pasivnih krajev v Sloveniji** *je odobrila centralna vlada na predlog pokrajinske uprave 2 miljona dinarjev, kot obrtni kapital v svrho nabave živil. Ubožnim slojem se bodo oddajala živila kolikor bo to mogoče po znižanih cenah, a izjemoma celo brezplačno. Vsa ta pomožna akcija, ki stoji pod neposrednim nadzorstvom pokrajinske uprave, se bo čimprej izvedla.*

— **»Slovenski Narod« ob kraljevi poroki.** *Povodom poroke Nj. Vel. kralja izide »Slovenski Narod« prihodnjo sredo v slavnostni izdaji. na prvi strani bo slika kralja in kraljice po izvirnem lesorezu odličnega našega grafika g. Božidarja Jakca v Novem mestu. Prispevke v prozi in poeziji za to slavnostno številko so poslali razni odlični francoski, češki in domači književniki in politiki. En na posebno finem papirju tiskan in vezan izvod te slavnostne številke poklonl uredništvo Nj. Vel. kralju. Poleg redne naklade se natisne na finem, trpežnem papirju kakih 100 do 150 izvodov, ki se bodo prodajali po 20 dinarjev komad. To izdajo na finem papirju dobe samo tisti, ki se zanjo priglasé do torka, 6. t. m. Ker bo ta številka trajne vrednosti, ki si jo bo vsakdo ohranil, bo posebno prikladna za oglase. Vabimo torej naše trgovce, obrtnike in sploh vse pridobitne sloje, da se poslužijo te ugodne prilike. Oglasi se sprejemajo do torka, 6. t. m. opoldne.*

— **Vsenemškega shoda v Gradcu**, ki se je vršil pretekli teden, so se udeležili tudi zastopniki iz Kranjske in Spod. Štajerskega, kakor to izrečno konstatirajo nemški listi, ki pa iz previdnosti ne navajajo njihovih imen. Nimamo nič proti temu, ako se naši Nemci udeležujejo raznih kulturnih prireditev v sosedni avstrijski republiki ali Nemčiji, odločno pa protestiramo proti temu, da bi se naši nemški sodržavljani udeleževali političnih shodov, na katerih se propagira vsenem. ideja, katere cilje je, da zavladajo Nemci od Belta do Jadrana. Takšen shod je bil v Gradcu. Na tem shodu je prof. dr. Hübler med drugim naglašal: »Mi hočemo staro Nemčijo, mi hočemo, da zopet vstane stara Nemčija zmagovalne volje, velika Nemčija in Nemčija — zmagovalka je naše geslo za bodočnost. Vstajenje našega naroda bo zopet prišlo in sicer na način, kakor ga svet še ni videl. In takrat se bo pred to Nemčijo tresel ves svet.« Voditelj vseh Nemcev dr. Dinghofer je v svojem govoru izrečno povdarial, da je cilj vseh Nemcev, da razbijejo Češkoslovaško, ki je bila zgrajena na »laži in prevari«, in da spasijo izpod robstva svoje brate na Kranjskem, Spodnjem Štajerskem, na Južnem Tirolskem in v Romuniji«. Iz teh govorov je razvidno, da so na vsenemškem shodu v Gradcu propagirali iredentistične ideje, katerih končni cilj je razbiti Češkoslovaško in razdejati Jugoslavijo. In tega shoda so se udeležili, vsaj tako poročajo nemški listi, tudi zastopniki naših Nemcev, kar izpričuje, da goje iste politične cilje, kakor vsenemška stranka v Avstriji. Imamo spoštovanje napram vsakemu političnemu prepričanju, ako se ga moško in nevstrašno izpoveduje, a samo zaničevanje za one, ki se pri nas hlinijo zveste in lojalne državljane, a hodijo pri vsaki priliki v inozemstvo na iredentistične javne prireditve, pri tem pa strahopetno zaklinjajo nemške liste, naj ne navedejo njihovih junaških imen. Taki sovražniki so nam najopasnejši, ker se je težko čuvati pred njimi, za to jih bo treba izslediti in jih napraviti neopasne. Kje so ti žalostni nemški junaki?

— **Za Koroško!** *Za Slovence, katere se s silo odtegujejo od materinskega jezika, za one, kojim preti nasilna germanizacija, priredi »Gosposvetski Zvon« oba binkoštna praznika »narcisni dan«, da tudi mi s svojimi prispevki pomagamo zajeziti naval nemštva proti jugu. Ustaviti ga moramo prej, ne šele na Karavankah. Narodno občinstvo, usmiljeno srce — daruj! — Centrala bo v magistratni posvetovalnici. Gospodične in gospode, ki žrtvujejo v prid Koroțana vsaj en ali dva dopoldneva s sodelovanjem, prosimo, pridite že v nedeljo ob osmih zjutraj!* — **»Gosposvetski Zvon«.**

— **Ugotovitev:** Na lepem vzprejemu Glasb. Matice v Beogradu ima največ zaslug gospa Leposava Hrističeva, ki je bila predsednica vzprejemnemu odboru. Gospa Leposava Hrističeva, podpredsednica Kola Srpskih Sestara, soproga ministra na razpoloženju ter mati prvega dirigenta beograjske opere je z veščo roko vodila vse priprave, njenemu ugledu, uplivu in posredovanju je največ zahvaliti, da se je ves spored bivanja pevskega zbora Glasb. Matice izvršil tako lepo in v vsestransko zadovoljnost, da bstane vsem udeležencem v najboljšem spominu. Gospe Leposave Hrističeve ni zamenjati z gospo Danico Hrističevo, predsednico Ženskega Saveza.

— **Kapitalizem na višku in obramba proti njemu.** Deseto javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Napreja«: *Kapitalizem na višku in obramba proti njemu.* Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali na daljši govor, vendar ne nad deset minut. — Petek, 2. junija 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani točno ob 20., konec najpozneje ob 22. — Cena vstopnicam običajna.

— **Volitve v pridob. komisijo v novomeškem okraju.** V novomeškem, trebanjskem in žužemberškem okraju so klerikalci pri volitvah v pridobninsko komisijo grdo pogoreli, dasi je zanje pokojna »Sedanjost« še na svoji smrtni postelji lomila kopje. Pri volitvah sta si stali nasproti »Obrtniška organizacija za Slovenijo« in klerikalna »Obrtna zveza«. Dasi so klerikalci napeli vse sile, da bi izvojevali vsaj delni uspeh, vendar so bili vsi njih napori brezuspešni: dobili so samo v IV. razredu v novomeškem okraju 7, v trebanjskem 2 in v žužemberškem 9, torej v celem 18 glasov. Napredna »Obrtniška organizacija« pa je združila na-se: v Novem mestu v II. razredu 4, v III. razredu 14 in v IV. razredu 55 glasov, v Trebnjem v III. razredu 7, v IV. razredu 44 in v Žužemberku v III. razredu 2 in v IV. razredu 19 glasov, torej skupaj 145 glasov. Ta rezultat priča jasno, da so klerikalci izgubili vsako zaslombo v trgovskih in obrtniških slojih na Dolenjskem.

— **Davek na poslovni promet.** V »Uradnem listu« izide te dni razglas finančne delegacije, ki zadeva izvršitev zakona o davku na poslovni promet. Ker je razglas važen, opozarjamo nanj prizadete kroge, da se točno ravnajo po izdanih navodilih in s tem varujejo svoje pravice predvsem pravico pritožbe.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v mestu Peč v Stari Srbiji dne 25. maja g. Franc Graul, pešec 24. pp., edini sin mizarskega mojstra Graula v Zgornji Šiški. Blag mu spomin!

— **Razvoj tujskega prometa v Sloveniji.** Takoj začetkom letošnje letoviške sezone moremo ugotoviti velik razmah tujskega prometa. Tujci iz najrazličnejših krajev kontinenta, predvsem naši južni bratje, se zelo zanimajo zlasti za našo gorenjska letovišča. Tujcem bo vsekakor treba iti na roko in jim nuditi ugodnosti, kakršnih so navajeni po svetovnih letoviščih. Lep napredek v tem pravcu je otvoritev vožnje z avto-omnibusi, ki vozijo od dne 1. junija t. l. dalje redno med Bohinjsko Bistrico in Bohinjskim jezerom. Avto-omnibusi imajo zvezo z vlaki, ki prihajajo na Bohinjsko Bistrico ob 10.22 in ob 15., a ob nedeljah ob 8.30, dalje z vlaki, ki odhajajo iz Bohinjske Bistrice ob 13. in 18.30, a ob nedeljah ob 20. Vožnja iz Bohinjske Bistrice do hotela »Sv. Janez« stane 8 Din, do hospica »Sv. Duh« 15 Din in do hotela »Zlatorog« 15 Din za osebo.

— **Sladkor.** Mestna aprovizacija prodaja v svoji prodajalni na Poljanski cesti št. 15 kristalni sladkor. Stranke ga dobijo do 5 kg a K 56.— za kg.

— **Naše trgovske šole.** Razni časopisi so pred kratkim javili, da se pouk na trgovskih šolah prav občutno skrči, ker vlada noče plačati g. profesorjem nadurnega dela; to bo imelo za posledico, da učenci ne bodo dobili spričeval in bodo izgubili celo šolsko leto. Po naših informacijah se do danes v tej zadevi ni doseglo prav nič. Zato vabimo vse prizadete starše, odgovorne varuhe, zastopnike trgovske zbornice in društva industrijcev ter narodne poslance na sestanek, ki bo v četrtek, dne 1. junija t. l. ob pol 8. zvečer v gostilni »Novi svet«, Prešernova soba, da se pogovorimo o nadaljnih korakih. — Sklicatelji.

— **Sprejemanje novincev v finančno kontrolo.** Ker bo obmejno službo, ki jo sedaj vrši granična trupa, zopet prevzela finančna kontrola, se bo sprejelo v službo večje število pripravnikov finančne kontrole. Prošnje je vlagati do 15. junija 1922 pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Podrobnosti so razvidne iz razpisa, ki bo te dni objavljen v »Uradnem listu«.

— **Na naslov cestnega nadzorstva.** Poročajo nam: Ob cestnem jarku med Gosposvetsko cesto in Dunajsko cesto se pari že več dni gnojna luža, ki razširja na vse strani ostuden smrad in onesnaža ulico. Naj se izpelje in napravi tam kanal, ki je za odtok vode potreben.

— **Jubilej dela.** Danes, 1. junija, je minilo 25 let, odkar je otvoril, prvi v Ljubljani, gosp. Oton Fettich-Frankheim salon za damsko frizerstvo, s čimer je odpomogel za takratne razmere občutni potrebi. Podjetje, ki ga je g. Fettich znatno izboljšal in povečal, vodi še danes z vso strokovnjaško spretnostjo.

— **Poštni paketi z avtomobilom.** Včeraj je tukajšnji oddelek vozne pošte napravil poskusno vožnjo z avtomobilom. Kakor čujemo, namerava glavna pošta uporabljati odslej za prevažanje paketov za to konstruiran avto, ki se je včeraj že preizkusil. Preizkus je uspel. Čuje se pa tudi — česar pa skoraj ne verjamemo, — da hoče namreč glavna pošta odslej na ta način šteditl pri poštnih vožnjah da se bodo pisma po mestu pobirala samo enkrat na dan! To bi bile vaške razmere.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski zdravstveni izkaz za dobo od 21. do 27. maja izkazuje zdravstveno statistiko za mesto Ljubljano: Novorojenih 23, umrlih 18, od teh domačinov 11, tujcev 7, v zavodih 11. Smrtni vzroki: jetika 7, pljučnica 2, možganska kap 1, srčna hiba 1, drugi naravni vzroki 6, smrtna poškodba 1. Nalezljive bolezni: trebušni legar 1.

— **Ribiči, pozor!** Pišejo nam: »Slovenec« prinaša v številki 123. z dne 31. maja t. l. pod gornjim naslovom notico, v kateri se predbaciva Slovenskemu ribarskemu društvu, da se za ribarske knjižice ni pobiralo po zakonu dovoljeni znesek, temveč višji. V informacijo poroča tajništvo društva, da je poročilo »Slovenca« napačno, ker se glasi naredba pokrajinske uprave za Slovenijo z dne 21. decembra 1921., št. 5630 sledeče: »Na podlagi § 66. rib. zakona za Kranjsko z dne 18. avgusta 1888., kranj. dež. zak. št. 16 iz leta 1890., se zvišuje pristojbina za ribarske knjižice, veljavne na teritoriju bivše kronovine Kranjske na 25 dinarjev, počenši z dnem 1. januarja 1922. Kolkovina znaša po tarifni postavki 3 in 4 člena 10. začasnega zakona z dne 27. junija 1921., Ur. l. št. 259 — 5 Din«. (Običajna taksa za uradne rešitve.) Celotna pristojbina za knjižico je torej 120 K, kar je društvo pobiralo. Obenem se prosi, da se take notice v bodoče prinaša le, ko se uredništva o njih istinitosti prepričajo, da se po nepotrebnem ne moti delovanja društva. Društvo da vsakomur radevolje informacije za vse, v njegov delokrog pripadajoče zadeve.

— **Glas iz občinstva.** Na Tržaški cesti leži neprestano 5—10 cm visok prah, ker imajo avtomobili vseh kalibrov in motorna kolesa na tej cesti pravcato tekmovanje, pa ne samo posamniki, marveč tudi razne avtodelavnice imajo to cesto izbrano za preizkuševanje svojih polomljenih avtomobilov. A vendar se nihče ne pobriga, da bi se cesta prometa vsaj enkrat na dan temeljito poškropila. Škropilni voz prihaja sem samo vsak drugi ali celo tretji dan in pomoči cesto toliko, da še imena ni vredno. Zato se kadi po tej cesti od jutra do večera in si srečen, če uloviš minuto, da preskočiš cesto v momentu brez prahu. Zato: usmilite se prebivalcev na Tržaški cesti.

— **Poostreni pasji kontumac v Celju.** Nedavno razglašeni navadni kontumac se je z razglasom mestnega magistrata te dni poostril. Naročilo se je varnostnim organom, da uničijo tudi vse mačke, ki bi se zalotile izven stanovanj in poslopij.

— **Toča v Beli Krajini.** Iz Semiča nam poročajo: Dne 27. maja se je popoldne naenkrat zmračilo nad Kotom, nakar se je vsula debela toča kot oreh. Uničeni so nad semiško železniško postajo skoro vsi vinogradi in vsi poljski pridelki. Poljedelci so obupani.

— **Centralna vnovčevalnica za živo in zaklano živino v Ljubljani** bo prodajala na »Prosti stojnici« od petka 2. 6. t. l. dalje, dokler bo kaj zaloge od 3. ure popoldne prekajeno meso — reberca —. Cena za 1 kg K 60.—.

— **Pogreša se** 11letna hčerka instalaterja Leop. Inkreta, stanujočega v Celju, Dolgo polje št. 11. V petek, dne 26. maja je šla v mestno osnovno šolo, a se po pouku ni več vrnila. V Celju je v kratkem drugi slučaj, da je otrok izginil brez sledu.

— **Od italijanske straže obstreljena.** Antonija Udovič, delavčeva hči pri graščinski upravi v Planini je pomagala svoji materi pri speljanju drv iz gozda. Na državni meji stopi nenadoma italijanska straža k njej in zahteva, da gre ž njo. Udovičeva je to odklonila in stekla na jugoslovansko ozemlje. Italijanskega vojaka je to ujezilo, potegnil je puško in pomeril na bežečo Udovičevo. Krogla jo je zadela v levo stegno. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnico. Pripomniti je treba, da je Udovičeva hiša tik na državni meji in imajo ondotni prebivalci oblastveno dovoljenje za izvažanje lesa na malih vozičkih.

— **Nesreča pri razstreljevanju skalovja.** Posestnik Anton Rajer iz Občine pri Dobrniču je razstreljeval skalovje. Naboj pa se je predčasno vnel in mu puhnil v obraz. Dobil je hude poškodbe po obrazu in desni roki.

— **Nesreče.** Delavcu na glavnem kolodvoru, Karlu Virantu, je padel pri prekladanju tramov eden na desno stran meč in ga občutno poškodoval. — Julija Korče iz Hotederšice je v kuhinji tako nesrečno padla na čelo, da so jo vsled težke poškodbe morali prepeljati v bolnico.

— **Vlom v Frankovcih.** V Frankovcih pri Ormožu so tatovi vlomili v klet Marije Šulek. Vlomilci so odšli z zelo mastnim plenom .Odnesli so ji 120 kg masti, 130 kg zaseke in meso štirih svinj, ki je bilo vloženo v zaseki. Šulekova ima nad 20.000 K škode. O tatovih ni duha ne sluha.

— **Tatvine koles.** V zadnjem času se silno množe tatvine koles. Na Sv. Petra cesti je bilo zavarovalnemu uradniku Josipu Bratoku ukradeno 9000 kron vredno kolo. — Slugi Mateju Igliču je bilo v Sodni ulici odpeljano 4800 kron vredno kolo.

— **Poskušen vlom pri D. M. v Polju.** V noči od 30. na 31. maja so skušali neznanci vlomiti v poštni urad pri D. M. v Polju. Odtrgali so dva droga železne ograje, katere so upognili toliko, da bi človek lahko zlezel skozi odprtino. Škrtanje železa je zbudilo v sosednji sobi spečo upravnico. Ko je odprla vrata, so se vlomilci ustrašili ter zbežali, predno so odprli notranje okno.

— **Revne šivilje** dobe delo za šivanje zastav pri mestnem gospodarskem uradu.

Kultura.

REPERTOIR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Četrtek, 1. junija: Madame Sans Gene. Vojaška predstava. Začetek ob 8. zvečer. Izven.
Petek, 2. junija: Madame Sans gene. A,E.
Sobota, 3. junija: Liliom. C.
Nedelja, 4. junija: Petrčkove poslednje sanje. Otroška predstava. Začetek popoludne ob 3. Izven.

OPERA.

Četrtek, 1. junija: Boris Godunov. Dijaška predstava. Začetek ob treh popoldne. Izven.
Petek, 2. junija: Zaprto.
Sobota, 3. junija: Triptychon. B in D.
Nedelja, 4. junija: Trovatore. Izven.

— **Nova slovenska opera.** P. Hugolin Sattner je začel komponirati novo opero po besedilu prof. Preglja v Kranju.

— **Umetnostno zgodovinsko vodstvo po Ljubljani** se vrši v petek dne 2. junija popoldne. Sestanek točno ob treh na dvorišču knezoškofijskega dvorca. Program vodstva: *Ogled šolskega dvorca, magistrata in drugih starih ali umetnostno pomembnih zgradb v Ljubljani.* Vodstvo je združeno s kratkim nagovorom o *stavbni zgodovini Ljubljane* (dr. Fr. Stele). Vodita msgr. V Steska in konservator dr. Fr. Stele. Vabljeni so člani umetnostno zgodovinskega društva in po njih vpeljani gostje.

— **Ljudsko vseučilišče v Celju.** Od ponedelika do srede (29. do 31. maja) so se vršila pod okriljem ljudskega vseučilišča poljudna predavanja »o tuberkulozi« v mestnem gledališču. V to svrho je dobilo društvo prav dobre in primerne filme iz Zagreba. Predavala sta za osnovne, meščanske in srednje šole primarij javne bolnice g. dr. Rajšp in mestni fizik g. dr. Derganc, za vojaštvo pa vojaški zdravnik g. dr. Arnšek. Ljudsko vseučilišče namerava prirediti še več takih predavanj.

Glasbeni vestnik.

— **Spored svečanega koncerta muzike Dravske divizijske oblasti,** ki se vrši v petek, 9. junija ob 8. zvečer v dvorani Union v proslavo poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. s princeso Marijo: 1. Edvard Grieg: Poklonitvena koračnica. 2. Bedřich Smetana: Vltava, sinfonična slika iz cikla »Ma vlast«. 3. a) Anton Lajovic: Begunka pri zibeli; b) Lucijan M. Škerjanec: Vizija; c) Risto Savin: Ljubica, zdaj je dan; d) Janko Ravnik: V razkošni sreči. Pesmi za visok glas. 4. Nikolaj Rimskij Korzakov: Noč na Triglavu. Sinfonična slika iz opere baleta »Mlada«: 1. Noč. Duše pokojnikov. 2. Mlada in Jaromir. 3. Nočne ptice. Zli duhovi. Črnobog. 4. Dvorana kraljice Kleopatre. 5. Jutranji svit. Zvrgolenje ptic. 5. Dr. Anton Dvořak: Dva slovanska plesa; op. 46, št. 2 in 1. Sodelujejo: gdč. Zikova, solistinja, g. Antonin Balatka, kapelnik, in člani orkestra kralj. opernega gledališča. Dirigent kapelnik dr. Josip Čerin. Vstopnice v pisarni Glasbene Matice od 2—15 D.

— **Vstopnice** za koncert orkestralnega društva Glasbene Matice, ki se vrši danes, v četrtek, dne 1. maja ob četrt na deveto uro zvečer v dvorani Filharmonične družbe, se prodajajo danes, na dan koncerta od 9. pa do 17. ure v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica 8/I.

— **V orkestralni kulturi napredujemo.** Oznanja se nam tik pred koncem koncertne sezije koncert orkestralnega društva Glasbene Matice z izbranim in zelo zanimivim sporedom. Imena skladateljev: Suk, Saint-Saens, Beethoven in Rebikov pod taktirko priznanega dirigenta K. Jeraja nam jamčijo, da se bo ta večer izplačal. Priporočamo torej da Ljubljančani na večer *koncerta v četrtek dne 1. junija* napolnijo dvorano Filharmonične družbe in s tem dokažejo, da znajo pravilno ceniti pomembo in neprecenljivo kulturno delovanje orkestralnega društva Glasbene Matice.

— **Vojni pevski zbor kubačke kozaške vojske** priredi pod vodstvom g. Šeluhina dne 6. t. m. ob pol 21. v opernem gledališču v Ljubljani koncert. Program: Prvi del: Kozaške narodne pesmi. 1. Koračnica kubanskega atamana, uglasbil Kolotilin. 2. »Stražnik«, uglasbil Kunc bas-solo g. Digald. 3. »Kazakan«. 4. »Molitev kozakov pred bitko«, uglasbil Kolotilin. 5. »Njatelica«, uglasbil Variamov, solo g. Kubanski. 6. »Signalni marš« (Kolotilin). Drugi del: Pokrajinske narodne pesmi: 1. Zapovit Ševčenko, uglasbil Lisenko. 2. »Bandura« za tenor, kontra-bas in bas-solo. 3. »Kopzar«, uglasbil Davidovski. Tretji del: ruske narodne pesmi: 1. »V burju«. 2. »Tamo daleko«. 3. Elegija »Večerni Zvon«. 4. Serenada. 5. Podpuri Četrti del: Kozaški plesi in živa slika. Vstopnice za koncert prodaja vsak dan ruski akademik v kavarni Zvezdi od 10. do 12. in od 20. do 22. Ta koncert bo za Ljubljano nekaj izrednega, zato smo prepričani, da bo številno posečen.

Društvene vesti.

— **Pevsko društvo »Slavija«** Vič-Glince priredi dne 4. junija t. l. vrtno veselico na lepem senčnatem vrtu gostilne »Slamič« na Glincah. Začetek ob 15. uri. — Vabljeni ste vsi i vse!

— **Slov. dijaška zadruga na Dunaju** se tem potom najprisrčneje zahvaljuje vsem onim — dasi bolj redkim — darovalcem, ki so se dobrohotno spomnili ter se trdno nadeja, da bodo obljubljene akcije po večjih mestih v Sloveniji kmalu izvedene. — Odbor.

— **O. Z. javnih nameščencev in vpokojencev** ima prvo nujno sejo širšega odbora po občnem zboru v petek, dne 2. junija t. l. ob 20. uri v posvetovalnici mestnega magistrata. Dnevni red: Konstituiranje ožjega odbora, volitev odsekov, razprava in sklepanje o strokovnem glasilu in slučajnosti. Ker je ta prva seja odločilnega pomena za vse nadaljne delovanje O. Z., naj se je vsi delegati brez izjeme zanesljivo udeleže. Predsedstvo.

Turistika in šport.

— **T. u. SV. München 1860,** ki igra 4. in 5. t. m. proti Iliriji je dosegel v zadnjem času rezultate: proti reprezentanci Turina 2 : 2, proti prvaku Zgornje Italije Sampierdarena 2 : 2, proti dunajskemu Rapidu 4 : 3, proti dunajskemu W. A. F.-u 3 : 1. Lani je dospel v finale južnonemške lige in podlegel svetovnoznanemu F. C. Nürnberg le z 0 : 2.

Borzna poročila.

Zagreb, 1. junija (Izv.) Zaključek: Devize: Curih 13.30, 13.45, (13.25, 13.50) Pariz 6.35, 6.425 (6.50, ——) London 314.—, 315.— (316.— 317.—), Berlin 26.25, 26.50 (25.75, 27.50). Dunaj 0.2650, 0.65 (0.6250, 064), Praga 137.—, 138.—, (136.75, 137.25), Trst 3.69, 3.72 (3.70, 3.7250), Newyork 70.—, 70.50, (70.—, ——), Budimpešta 8.65, 8.75, (8.75, ——) Valute: dolar 68.—, 69.—, (70.—, ——) lira —.—, 3.68, napoleondor —.— 235.—

— **Curih,** 1. junija. Zagreb 1.875, Berlin 1.92, Dunaj 0.475, Praga 10.075, Budimpešta 0.65, Milan 27.337, London 23.275, Pariz 47.70, Newyork 5.2350.

— **Curih,** 31. maja (Preko Dunaja) Zagreb 1.875, Dunaj 0.045, Budimpešta 0.6454, Praga 10.05, Milan 27.299, Pariz 47.701, London 23.261, Newyork 5.23

— **Curih,** 31. maja (Direktno) Zagreb 1.94, Berlin 1.8901, Milan 27.29, London 23.261, Pariz 47.724, Newyork 5.2274.

— **Dunaj,** 1. junija. Predborza: Zagreb 39.50, Berlin 42.—, Praga 217.—, Budimpešta 13.60, Trst 580.—, Curih 2150.—, London 49.000.—, Pariz 1180.—, Newyork 11.000.—

— **Milan, Zagreb** 6.72, **Berlin** 6.89, **Praga** 37.90, Pariz 174.75, London 85.35, Newyork 19.10, Curih 366.—

— **Trst,** 31. maja. Beograd 27.05, Berlin 6.95, Praga 36.85, London 85.25, Curih 365.—, Pariz 174.75, Newyork 19.10.

— **Praga.** Beograd 73.—, Berlin 18.85, Milan 27.—, Curih 992.—, London 230.75 Pariz 473.50, Newyork 51.80.

— **Dunaj,** 31. maja. Devize: Zagreb 38.47, 38.53, Beograd 153.88, 154.12 Praga 216.40, 216.60, Curih 2153.75, 2156.25, Valute: dinarji 153.58, 153.82, češke krone 215.70, 215.90, švicarski franki 2413.75, 2146.25.

Poizvedbe.

— **Čigavo je kolo?** Na glavnem kolodvoru so našli žensko kolo znamke »Tribuna F. B. L.« št. 89.360. Lastnik se naj oglasi na policiji.

Dragocenost vsake hiše je lekarnarja Fellera rijetno dišeči »Elsafluid«, najboljše sredstpvo za drgnenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, ust, glave, itd. Močnejši in boljši kakor francoske žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specijalno steklenico skup z zamotom in poštnino za 72 kron pošilja **Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 238, Hrovaško.** ce

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ.

Poslano.*

Ovdašnji glasnik »Jutro« od 1. juna 1922. Br. 128. prenio je iz »Demokratije« pod: **Gospodin Ćiro Kamenarović** jedno lažnu noticu o nekakvoj kupovici municije i oružja i šiljanju iste u Albaniju. Konstatiram da sam ja sa svojim izvješćem istupio javno i pod svojim podpisom, čime sam preuzeo za sve punu odgovornost, pa pozivljem ovim informatore Jutra i Demokratije da izadju na javnost sa svojim podpisima da ih budem mogao ujeti na odgovornost, a da se ne skrivajo kukavički za odgovornim urednicima. Isto vrijedi i za sve ostale eventualne notice po bilo kakvim listovima, jer imam ozbiljnijeg posla no upuštati se u polemike sa makar kakvim kampanilistima.

Ljubljana, 1. juna 1922.

Ćiro Kamenarović,
član upravnog odbora i ravnatelj Jadranske banke.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Več dobrih ključavnič. pomočnikov

sprejme tvrdka **L. Grošelj in M. Kosirnik,** ključavničarstvo, Šp. Šiška. Istotam se sprejemajo **dela** v avtogenično varjenje. 4040

600.000 K

posojila proti dobremu obrestovanju se išče za novo podjetje brez konkurence. Ponudbe pod „Varno/4016“ na uprav. Slov. Naroda. 4016

Sostanovalec

se sprejme na hrano in stanovanje. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 4023

Šivalni stroj

2 lesena kovčka za perilo se ceno proda. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4029

Mesta blagajničarka

iščem v boljšem hotelu ali kavarni v kakšnem slov. letovišču. Nastop takoj. Ponudbe pod „Blagajničarka 4053“ na upr. Slov. Naroda. 4053

Iščem poletno stanovanje

obstoječe iz ene velike sobe ali dveh in kuhinje v ljubljanski okolici blizu železniške postaje. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3968

Parcele

ob Linhartovi ulici in v bližini Sv. Križa se po ugodni ceni prodajo. Naslov pove An. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5 4009

Landauer

dobro ohranjen in en voz kupee ali brum se po ugodni ceni proda. Vpraša se pod „Vozovi“ na An. zav. Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5 4008

Dr. Josip Hubad

Mira Hubad roj. Slanc

poročena

1. junija 1922,

Konjice **Litija**

Konverzacija.

Gospodična išče gospodično, s katero bi konverzirali **francosko.** Ponudbe pod „Francoščina 4020“ na upravo Slov. Naroda. 4020

Prilika.

Kdo izmed državnih nastavljencev **zamenja stanovanje** z 2 ali več sobami iz kolizejskega okraja v dvorski okraj? Naslov pove uprava Sl. Nar. 4018

Išče se družabnik

k dobro vpeljani trgovini s kapitalom K 1,000.000. — Ponudbe pod „Družabnik/4035“ na uprav. Slov. Naroda. 4035

Več izurjenih šivilj

(pomočnic) **se sprejme** takoj proti dobremu plačilu. **Terezija Dular,** Turjaški trg 2, II. 4038

10 voz gnoja

prodam ali zamenjam za seno. Vzamem tudi košnjo 4 — 5 oralov trave. Žabjak, Poljanska cesta 55. 4019

Sprejmo se samostojna

šivilja

za fino perilo in ena učenka. **Albina Bogataj,** izdelovalnica perila Židovska ul. 1/II. 4039

Knjigovodkinja

zmožna vseh pisarniških del ter strojepisja, se išče za takoj za večje industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod „Zanesljiva/4015“ na uprav. Slov. Naroda. 4015

Razpis.

Pokrajinska monopolska direkcija v Ljubljani razpisuje na dan **3. julija** t. l. ofertalno dražbo za 13 mm debele **deske raznih širin** in drugega **lesa** za tobačno tovarno v Ljubljani. Natančni pogoji za ofertalno dražbo so na razpolago v ekonomiji tobačne tovarne v Ljubljani. 4044

Krasna vila

ležeča na najlepšem kraju mesta Ljubljane, v brezhibnem stanju, električna razsvetljava in plinova napeljava, vodovod, centrala kurjava, najmoderneje opremljene kopalnice in umivalnice, iz kuhinje vspenjača v jedilno in spalno sobo, velik senčnat vrt z najplemenitejim sadjem in krasnim cvetličnim grmovjem, poseben vrt za zelenjavo, opremljena z razkošnim konfortom, se

takoj proda.

Vprašanja pod „B. B./4031“ na uprav. Slov. Naroda. Samo pismeno. 4031

Blagajničarka

želi premeniti službo. Ponudbe pod „Blagajničarka/4032“ na uprav. Slovenskega Naroda. 4032

Damsko kolo

(prosti tek) dobro ohranjeno, **kupim.** Ponudbe pod „Prosti tek 4011“ na upr. Slov. Naroda. 4011

Moško kolo

se proda. Šp Šiška, Planinska cesta štev. 271. 4030

Prostovoljna

javna dražba

razne obleke, slik, posteljne oprave in drugih raznih predmetov se vrši dne **2. junija ob 9. dop., Ambrožev trg 3.** Predmeti se lahko pred dražbo ogledajo. 4028

Primeren prostor

za tehniško delavnico išče **Stanko Rebolj,** Jenkova ulica 18. 4026

Točaj

se sprejme v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 4025

Lovci, pozor!

Proda se več 6 tednov starih lovskih psov krotkodlake nemške pasme. Vsak dan v Linhartovi ulici 30

Knjigovodja

popolnoma samostojna moč, trgovsko naobražen, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi vešč, se takoj **sprejme** na večji graščini na Dolenjskem. Ponudbe z navedbo plače, curriculum vitae in referenc na upravo Slov. Naroda pod „Večja graščina 4037“.

Izdelovalnica perila

išče pridno, pošteno **učenko.** Zglasi naj se Vodna steza 1, II. nadstr. 4055

Trgovci!

Jermena, gože za cepove, biče, prave tržaške bičevnike najboljše kakovosti v vsaki množini priporoča **Anton Sinkovec** starejši, Kranj. 4054

Pozor, industrijalci!

Proda se kemično podjetje, popolnoma iz urjeno in že vpeljano, na zelo prometnem kraju. Proda se z recepti in materijalom za izdelovanje čistila za čevlje in za mast za usnje, za kolomaz in tri vrste črnila ter drugih izdelkov. Proda se radi selitve v drugo državo. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 3846

Sokolski kroj

dobro ohranjen **se proda.** Naslov pove uprav. Slov. Naroda 4013

Za birmance!

Čevlji, gamaše, sandale, solidno blago, v veliki izbiri in po najnižji ceni se dobe pri **Ani Srajer,** Gradišče 10. 3811

OGLJE

na veliko se kupuje. Obširne ponudbe na uprav. Slovenskega Naroda pod „Obširno/3964“. 3964

Elektroinženjerje in trg. uradnike

išče velika delniška družba za strojarsko in elektrotehnično industrijo v Jugoslaviji. Obširne ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Inženjer/4012“. 4012

Veletrgovina papirja in zaloga razglednic išče solidnega

potnika

dobro uvedenega v Sloveniji pri vseh knjigotržcih in trgovcih. Ponudbe z referencami in zahtevo plače na:

„Poštanski pretinac 34“ ZAGREB I.

Veliki vrtni senčniki

(rdeče marele) **se kupijo.** Pismene ponudbe pod „Senčniki 3986“ na upr. Slov. Naroda. 3986

Klavirje

ugleduje in popravlja solidno in točno

ter gre tudi na deželo.

Feliks Povše Ljubljana Tržaška c. 45

Vajenec

Kdo bi vzel 16 letnega zdravega krepkega dečka s primerno šolsko izobrazbo izučenje mizarske ali kake druge obrtne stroke, najraje v bližini Ljubljane v ali kakem drugem mestu. Ponudbe na upravništvo pod „Vajenec-3922“ 3922

Naprodaj je

hiša

v Celju z več stanovanji in prostorom za vinsko trgovino. Več se poizve pri **Anton Znideršič,** Leskovec pri Krškem. 3954

Pony

z gigom ali tudi brez ujega **se proda,** event. se zamenja za večjega konja. Istotam se proda povsem udomačena **srna.** Ogleda se: Rožna dolina štev. 96. 3971

Knjigovodkinja

izurjena, vešča samostojne slovenske in nemške korespondence, **se sprejme** Ponudbe pod „štev 17—3507“ na upr. Slov. Naroda. 3507

Sobo

proti primerni nagradi **išče** veleindustriiski uradnik. Ponudbe pod „Samec 3396“ na upravo Slov. Naroda. 3936

Stroji

za izdelavo sukna — lodna se **ceno prodajo** pri Marlji Gramer, Črnošnice pri Semiču. 4001

Bele oblekce za birmanke

otroške oblekce v vseh velikostih, **bluze športne** in **promenadne,** damski in otroški **predpasniki, perilo za gospode** in **dame, lastni izdelek** v vseh kvalitetah kupite po **jako nizkih cenah** v modni in manufakturni trgovini F in J. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29. 3981

Lahki bencin

ima trajno po najnižjih cenah na razpolago družba **Zora,** skladišče Balkan.

1000 dinarjev

onemu, ki mi preskrbi v mestu stanovanje: 2 sobi s kuhinjo. Ponudbe pod „Stanovanje 3998“ na upr. Slov. Nar. 3998

Stanovanje

na periferiji mesta Ljubljane, obstoječe iz 2 sob, predsobe, kuhinje itd., bi se dalo kompletirati v teku 1 do 2 mesecev v novi še nedovršeni stavbi, oni stranki, ki je zmožna najemnino 10 let v naprej plačati. Ponudbe pod „Takojšnje stanovanje/3960“ na uprav. Slov Naroda. 3960

Sprejmejo se spretne

delavke

za v tovarno **Reich** v Ljubljani. Plača po dogovoru. 4000

Trgovski pomočnik

manufakturne stroke se išče za Maribor. Ponudbe na oglasni zavod **I. Sušnik,** Maribor Slovenska ul. 15. 4002

1 ali 2 prazna prostora

večja, za ureditev industrije, **se iščeta.** Ponudbe pod „Novo podjetje 3891“ na upravo Slov. Naroda. 3891

Išče se

v manufakturni stroki izvežbana moška ali ženska **moč.** Ponudbe s sliko pod „Manufaktura 3958“ na upravo Sjoven. Naroda. 3958

Pozor!

Restavraterji! Kavarne!

Papirne serviete iz prima švedskega sulfidnega papirja — Velikost 25 × 25 cm tisoč komadov 100 K, 30 × 30 cm tisoč komadov 150 K. Naročila izvršuje po povzetju **Branko Hlavaty,** Ljubljana, Tivoli. 3948

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic

in rokavic pri tvrdki

A. & E. Skaberne Ljubljana Mestni trg 10

Prodajalka

se sprejme takoj za trgovino z moko in deželnimi pridelki. Cela oskrba v hiši. Plača po dogovoru. — Veljčni mlin **K. Zupanc,** Sevnica ob Savi. 4 03

Motorno kolo

2 in pol do 3 HP, v jako dobrem stanju, **se proda.** — **Wais,** kovač, Trnovo, Ljubljana, 3954

Za družabnika

želim pristopiti h kaki dobroidoči trgovini ali drugemu podjetju s kapitalom 500.000 kron in osebnim sodelovanjem. Ponudbe pod „Stojši 3900“ na upravo Slovenskega Naroda. 3930

Stanovanje

z dvema sobama **dobi,** kdor mi preskrbi 25.000 D proti dogovoru. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3952

Išče se več izvežbanih

žagarjev

(gateristov).

Ponudbe pod „Zaga/3951“ na uprav. Slov. Naroda. 3951

Vse stroje

nove in rabljene za obdelavo železa, kovin, lesa in pločevine, preše, aparate za autogensko varjenje, motorje za sirovo olje, stoječe in prevozne bencinove motorne krožne žage, orodje, kovine za ležaje, za tiskarne in vse druge kovine po tvorniških cenah takoj od tukajšnega skladišča odpošilja

„TEHNIKA“ Zagreb, Hatzova ul. 25.

Na zagrebškem velesejmu: **Medjunarodni paviljon, odio VIII., čelija 507.**

V trgovini

O. Bernatović

Mestni trg 5

se dobe še po jako nizki ceni:

moške obleke	od 160 Din naprej
raglani	od 250 Din naprej
moške hlače	od 80 Din naprej
damski plašči	od 150 Din naprej
damski kostumi	od 180 Din naprej
damske modne obleke	od 200 Din naprej
damska krila	od 60 Din naprej
in bluze	od 30 Din naprej

Spomladne novosti vedno v zalogi.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor vsakovrstne druge tiskovine

izvršuje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Izdelovanje kameno-lesenih tlakov

(ksilolit) v vseh barvah

prevzame v najhitrejšo izvedbo z večletno garancijo tvrdka

Kosta Novakovič i drug, trg. s stavbenim materijalom

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta štev. 13,

kateri se je zaupala izvedba ksilolitnih tlakov pri palači Ljubljanske kreditne banke, papirnici v Vevčah etc.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš iskreno ljubljeni edini sin preminul daleč od svoje slovenske zemlje.

Franc Graul

2. četa 2. bataljon, 24. peš. puka v mestu Peč, Stara Srbija,

je izdihnil v cvetju mladosti 25. maja po mukapolnem trpljenju svojo dušo.

Lahka mu zemljica.

Zgornja Šiška, dne 1. junija 1922.

Globoko žalujoča rodbina.

Franc Graul, mizarski mojster.

Zahvala.

Za vse izraženo sočutje, naklonjeno cvetje in mnogobrojno spremstvo na zadnji poti naše nepozabne hčerke in sestre gospodične

Marije Šoštarič

trgovske sotrudnice

kakor tudi za številne tolažilne obiske med boleznijo izrekamo vsem ljubim in dragim naše iskreno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo nje šefu gosp. Ignaciju Žargiju in njegovi cenjeni rodbini za vso skrb in podporo ter vsem kolegom rajnice. Iskrena hvala prav vsem!

V Ljubljani, dne 1. junija 1922.

Globoko žalujoča rodbina Šoštarič.

Bukove žel. prage,

zimske produkc., 1800 kom. 2·50 m, 15/16/25 cm proda s kolodvora Litije grajska uprava Grmače, pošta Smartno pri Litiji. Zapečatene ponudbe, s napisom „Ofert na prage“ je predložiti do 15. junija pri upravi. 4036

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«. Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.